

İTÜ
DERS KATALOG FORMU
(COURSE CATALOGUE FORM)

Dersin Adı				Course Name		
Hava ve Uzay Hukuku				Air and Space Law		
Kodu (Code)	Yarıyılı (Semester)	Kredisi (Local Credits)	AKTS Kredisi (ECTS Credits)	Ders Uygulaması, Saat/Hafta (Course Implementation, Hours/Week)		
				Ders (Theoretical)	Uygulama (Tutorial)	Laboratuvar (Laboratory)
UZH 479E	-	3	5	3	-	-
Bölüm / Program (Department/Program)	Uzay Mühendisliği/Uçak Mühendisliği Astronautical Engineering/Aeronautical Engineering					
Dersin Türü (Course Type)	Seçmeli (Elective)			Dersin Dili (Course Language)	İngilizce (English)	
Dersin Önkoşulları (Course Prerequisites)	-					
Dersin mesleki bileşene katkısı, % (Course Category by Content, %)	Temel Bilim (Basic Sciences)	Temel Mühendislik (Engineering Science)	Mühendislik Tasarım (Engineering Design)	İnsan ve Toplum Bilim (General Education)		
	0	0	50	50		
Dersin İçeriği (Course Description)	Uzay ve Havacılık hukuku ile ilgili temel kavramların aktarımı, havacılık ve uzay faaliyetleri esnasında tarafların sahip oldukları hak ve yükümlülüklerin tayin ve tespiti, uluslararası sözleşme ve metinlerin hava uzay sistemleri tasarımı ve geliştirilmesi üzerine etkileri					
	Gaining the general knowledge of the main aspects of air and space law, determination of the parties' rights and obligations in these areas of law. Effect of international laws and regulations on the design and development of aerospace systems.					
Dersin Amacı (Course Objectives)	Hava hukuku ve uzay hukuku ile ilgili temel kavramların edinilmesi, konuya ilişkin hukuk metodolojisinin öğrenilmesi ve bu sayede ilgili hukuk metinlerinin analizinin gerçekleştirilmesi, tasarımda dikkat edilmesi gerekli kuralların öğrenilmesi					
	Learning the main aspects of air and space law, the methodology of air and space law and therefore gaining the ability of analyzing the relevant documents in this area of law, Regulations to be paid attention during design,					
Dersin Öğrenme Çıktıları (Course Learning Outcomes)	Hava Hukuku ile ilgili temel metinler hakkında bilgi (Chicago Konvansiyonu, Varşova Konvansiyonu, Montreal Konvansiyonu dahil ve fakat bunlarla sınırlı olmaksızın tüm ilgili metinler) sahibi olunması Hava hukuku ile ilgili kişi ve kurumların hak ve yükümlülükleri hakkında bilgi sahibi olunması (hava araçları üreticileri, taşıyıcılar ve yolcular dahil ve fakat bunlarla sınırlı olmaksızın tüm ilgililer) Hava hukuku ile ilgili hukuk metodolojisinin edinilmesi ve bu suretle bağımsız araştırma yapabilme yetisinin kazanımı Uzay Hukuku ile ilgili temel metinler hakkında bilgi (Uzay Sözleşmesi, Kurtarma Sözleşmesi, Yükümlülük Konvansiyonu dahil ve fakat bunlarla sınırlı olmaksızın tüm ilgili metinler) sahibi olunması Uzay hukuku ile ilgili kişi ve kurumların hak ve yükümlülükleri hakkında bilgi sahibi olunması (devletler, özel kişi ve kurumlar dahil ve fakat bunlarla sınırlı olmaksızın tüm ilgililer) Uzay hukuku ile ilgili hukuk metodolojisinin edinilmesi ve bu suretle bağımsız araştırma yapabilme yetisinin kazanımı Tasarımda dikkate alınması gerekli kurallar					
	Gaining a general knowledge on the main texts including but not limited to Isabella Henrietta Philepina Diederiks-Vladimir Kopal Verschoor. An Introduction to Space Law, Kluwer Law International 2008 Gererdine Meishan Goh, Dispute Settlement in International Space Law: A Multi-Door Courthouse for Outer Space; Martinus Nijhoff Publishers 2007 Michael Milde. International Air Law and ICAO Eleven International Publishing 2008 Isabella Henrietta Philepina Diederiks- Vladimir Kopal Verschoor-M.A. Butler. An Introduction to Air Law, Kluwer Law International 8 th Revised Edition 2006					

Ders Kitabı (Textbook)	<p>Isabella Henrietta Philepina Diederiks- Vladimir Kopal Verschoor. An Introduction to Space Law, Kluwer Law International 2008</p> <p>Geraidine Meishan Goli. Dispute Settlement In International Space Law: A Multi-Door Courthouse for Outer Space; Martinus Nijhoff Publishers 2007</p> <p>Michael Milde. International Air Law and ICAO Eleven International Publishing 2008</p> <p>Isabella Henrietta Philepina Diederiks- Vladimir Kopal Verschoor - M. A. Butler . An Introduction to Air Law, Kluwer Law International 8th Revised Edition 2006</p>
Diğer Kaynaklar (Other References)	<p>Prof. Sergio Marchisio Legal Aspects of Disaster Management: European Efforts Including GMES .</p> <p>Prof. Jose Monserrat Filho A remote sensing convention for the advancement of space law</p> <p>I.H.Ph. Diederiks - Verschoor V Kopal The Space Law Treaties</p> <p>Fabio Tronchetti The Non-Appropriation Principle Under Attack : Using Article II of the Outer Space Treaty in Its Defence</p> <p>G.F. FitzGerald The Warsaw Convention as Amended by the Montreal Conference on International Air Law (McGill Annals of Air and Space Law 49-62 (1976)</p> <p>J.J.Asselta, L.A. K*eindler The Japanese Initiative: Absolute Unlimited Liability in International Air Travel (Journal of Air Law and Commerce 819-865)</p> <p>I.J Booth Governmental Liability for Aviation Accidents Caused By Air Traffic Control Negligence</p> <p>Air Law 161-172 (1975/6)</p> <p>B Cheng Air Carrier's Liability For Injury or Death XVII(3) Air and Space Law 291- 296 (1993)</p> <p>George N. Tompkins The Future For Warsaw Convention Liability System 1999</p> <p>Lloyd's Aviation Quarterly TAQ 38-75</p> <p>King Arnold Application of Regulation (EC) No 261/2004 on Denied Boarding Cancellation and Long Delay of Flights XXXII(2) Air And Space Law 93-107 (2007)</p>
Ödevler ve Projeler (Homework & Projects)	<p>Uzay Hukuku (Bu Ödev ile uzay hukukunun olası ihtilaflarının irdelenmesi amaçlanacaktır ve ödevde uzayda mülkiyet, uzay araçlarının verecekleri zararlardan doğan sorumluluk, astronotlara yardım usulü, uzaktan algılama ve uzayın askeri kullanımı konularını içeren farazi bir olay çözümü amaçlanmaktadır.)</p> <p>Hava özel hukuku (Uzay hukukunda olduğu gibi farazi bir dava yaptırılarak overbooking, rötar, yolcuların bedeni zararlarının tazmini, bagaj kaybı olayları çözümlen dirilecektir.)</p> <p>Hava kamu hukuku (Muhtelif konuları içerecek kurgu olay incelemesinde Chicago Konvansiyonu'nun devletlerin hava sahalarındaki hakları ile ilgili maddelerinin irdelenmesi sağlanacak ve akabinde de ikili ve çoklu havacılık anlaşmaları üzerine araştırma yaptırılacaktır.)</p> <p>Space Law (The homework assignments of space law seeks investigation of possible conflicts of property, liability arising from damages to spacecraft, astronauts aid procedures, remote sensing and military use of space, including issues of a hypothetical event is intended to solve.)</p> <p>Air private law (as in a hypothetical case related to overbooking, delay, passengers compensation for bodily damage, baggage loss events will be investigated.)</p> <p>Air public law (Including the fiction case study of various issues related to the articles of the Chicago Convention, States rights, air fields and subsequently an investigation will be made 011 the bilateral and multilateral aviation agreements.)</p>
Laboratuar Uygulamaları (Laboratory Work)	<p>-</p> <p>-</p>
Bilgisayar Kullanımı (Computer Use)	<p>-</p> <p>-</p>

Diğer Uygulamalar (Other Activities)	-		
Başarı Değerlendirme Sistemi (Assessment Criteria)	Faaliyetler (Activities)	Adedi (Quantity)	Değerlendirmedeki Katkısı, % (Effects on Grading, %)
	Yıl İçi Sınavları (Midterm Exams)	2	30
	Kısa Sınavlar (Quizzes)	-	-
	Ödevler (Homework)	3	20
	Projeler (Projects)	-	-
	Dönem Ödevi/Projesi (Term Paper/Project)	-	-
	Laboratuvar Uygulaması (Laboratory Work)	-	-
	Diğer Uygulamalar (Other Activities)	-	-
	Final Sınavı (Final Exam)	1	50

DERS PLANI

Hafta	Konular	Dersin Çıktıları
1	Chicago Konvansiyonu'nun hazirlik sureci Devletlerin hava sahalarındaki egemenlik haklari Devlet hava aracının tanimi İhtilafların Cozumu	1.1., 1.2., 1.3.
2	ICAO IATA WTO (Dünya Ticaret Örgütü)	1.4.
3	Devletler arasi havacilik antlaşmaları ikili Anlaşmaların Doğusu, hava trafiğinin liberalleşmesi ve çoklu anlaşmalar Havayollari arasi nda ittifaklar (Global Ali iane es)	1.5, 1.6.
4	Hava tasimaciliginda slot tahsisi ve rekabet hukuku Code sharingve franehising	1.6.
5	Hava özel hukukuna giriş 1929 Varşova Konvansiyonu 1955 Lahey Protokolü 1966 Montreal Anlaşması	2.1.
6	Guatamala Şehri Protokolü 1971 Montreal Protokolleri 1975 1990'li yıllarda tasiyici yükümlülüklerine ilişkin yapılan reformlar (Japon inisiyatifi 1992, ECAC tavsiyesi, LATA Anlaşması) Montreal Konvansiyonu 1999 6.5.5. Yargi yeri 6.6. Varşova Konvansiyonu ile mukayese	2.2.
7	Biruçagm uçabilirligiyle ilgili şartlar Bir havalimanı ilgili şartlar Havayolu işletmesi ile ilgili şartlar Rötar Rötar Sebepleri Taşıyıcının hak ve yükümlülükleri Yolcu hakları/Bedensel özürü yolcu hakları (Over* booking ve over* selling ile bu problemlerin aza indirilmesine yönelik çalışmalar) ve uçuş iptalleri Yolcuların bedensel zararlarından dolayı sorumluluk (Tasiyici, kule, üretici ve hava alanı yönetiminin sorumluluklari) Ucak kazalarına genel bakis ve kaza örnekleri ile tazminat yükümlülüklerinin İrdelenmesi Manevi tazminat hususu	2.2.1., 2.2.2.
8	Tasiyicinin bagaj ve kargo ile ilgili sorumluluğu Mektuplarhı tasınmasına ilişkin düzenlemeler Tehlikeli maddelerin tasınmasına ilişkin düzenlemeler	2.2.3.
9	Uzay Sozlesmesi'nin tarihçesi Sputnik öncesi ve sonrası uzay hukuku Uzay Sozlesmesi'nin temel düzenlemeleri Uzayda mülkiyet ve uzayın askeri kullanimi	2.2.2.
10	Tescil konvansiyonu ve sorumluluk sözleşmeleri (Uzay cisimlerinin tescili ile ilgili izlenecek prosedürler ve uzay cisimlerinin verecekleri zararların tazmini ile ilgili düzenlemeler) Kurtarma anlaşması ile Ay anlaşması (Uzaya gönderilen cisimler veya astronotlar ile ilgili uluslararası yardım prosedürü ve ayın kullanimi ile ilgili olarak Ay anlaşmasına genel bakis)	2.2.4.
11	Uydularla uzaktan algılamaya ilişkin İlkeler ve afet yönetimi ve uzaktan algılama. Telekomünikasyon hukuku ve frekans tahsisi ile ilgili düzenlemeler	2.3., 2.3.1., 2.3.2.
12	Uzay ile ilgili kurumların tanınması Birleşmiş Milletler Uzayın Barışçıl Amaçlarla Kullanımı Komitesi, Avrupa Uzay Ajansı, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği, NASA, Türksat Türk Uzay Politikası	3.1., 3.2.
13	Debris Sorunu Debris Sorununun Çözümü ile ilgili Olarak Birleşmiş Milletler Uzayın Barışçıl Amaçlarla Kullanımı Komitesinin, ESA'nın ve NASA'nın öneri ve çalışmaları	3.3., 3.4., 3.5., 3 6
14	GNSS GNSS'in hukuki analizi BM'in Şartı ve afetlerle ilgili olarak GNSS verilerinin kullanımına ilişkin Uluslar arası antlaşmaların analizi.	3.7., 3.8., 3.9

COURSE PLAN

Weeks	Topics	Course Outcomes
1	Preparation of the Chicago Convention The sovereignty rights of the States in their airspace Dispute settlement	1.1., 1.2., 1.3.
2	ICAO IATA WTO	1.4.
3	Air law agreements between the States Bilateral Agreements, liberalization of the air transport and the multinational agreements Global Alliances	1.5, 1.6.
4	Slot allocation and competition law Code sharing ve franchising	1.6.
5	Introduction to private air law 1929 Warsaw Convention 1955 The Hague Protocol 1966 Montreal Agreement	2.1.
6	Guatemala City Protocol 1971 Montreal Protocols 1975 Reforms in the area of the liabilities of the carriers in 1990's (Japanese initiative 1992, HCAC recommendation, IATA Agreement) Montreal Convention 1999 5, place of jurisdiction Comparison of Montreal Convention and the Warsaw Convention	2.2.
7	Aircraft flight worthiness Airport rules Aoline rules Delay Causes of delay Rights and obligations of the carrier Passenger rights/passenger with disabilities right (the problems of over booking and over selling and possible Solutions) and the cancellations. Liability for the physical damages. (Liabilities of the carrier, ATC and airport management) Overview of the plane crashes and the study of the liability regimes in crash cases. 7.10 Non pecuniary damages issue	2.2.1., 2.2.2.
8	Liability regimes applied to the baggage and cargo carriage Liability regimes applied to the carriage of letters Rules for the transport of dangerous materials Insurance procedures in air law	2.2.3.
9	History of the space law treaties Space law pre and post Sputnik Main articles of the Outer Space Treaty Property rights in space and the military uses of space	2.2.2.
10	Registration convention and the Liability Convention (The procedure to be followed in registering the space objects and compensating the damages borne by the space objects) The Rescue Agreement and the Moon Treaty (International regulations concerning the rescue of the space objects and astronauts sent to space and overview of the Moon Agreement)	2.2.4.
11	Principles of remote sensing and the disaster management Telecommunications law and the regulations in the area of frequency allocation	2.3., 2.3.1., 2.3.2.
12	The analysis of the space law related institutes, UNCOPUOS, ESA, ITÜ, NASA, Turksat Turkish Space Law Policy	3.1., 3.2.
13	Debris Problem Solution proposals of the UNCOPUOS, ESA and NASA	3.3., 3.4., 3.5., 3 6
14	GNSS Legal issues relevant to the GNSS and the UN Charter on the GNSS and the Disaster Charter of the UN	3.7., 3.8., 3.9

Dersin Uzak Mühendisliği Programıyla İlişkisi

	Programın mezuna kazandıracığı bilgi ve beceriler (programa ait çıktılar)	Katkı Seviyesi		
		1	2	3
a	Matematik, bilim ve mühendislik bilgilerini uygulayabilme yeteneği			
b	Deney tasarlama ve yapma yeteneği ile veri çözümlleme ve değerlendirme yeteneği			
c	Belirlenmiş istekler için bir sistem, bileşen ya da süreç tasarlayabilme yeteneği	X		
d	Çok disiplinli takım çalışmalarına katılabilme yeteneği		X	
e	Mühendislik problemlerini, tanımlama, formüle etme ve çözme yeteneği			
f	Profesyonel ve etik sorumlulukların bilincine varma			
g	Etkin iletişim kurabilme yeteneği		X	
h	Küresel ve sosyal anlamda mühendislik çözümlerinin etkisini anlamak için gerekli kapsamlı eğitim	X		
i	Yaşam boyu öğrenime ihtiyacı kavrayabilme ve kullanabilme			
j	Çağdaş değerler bilgisi	X		
k	Mühendislik uygulamaları için gerekli teknikler, yetenekler ve modern mühendislik araçlarını kullanabilme yeteneği			

1: Az, 2. Kısmi, 3. Tam

Relationship between the Course and Astronautical Engineering Curriculum

	Program Outcomes	Level of Contribution		
		1	2	3
a	An ability to apply knowledge of mathematics, science, and engineering			
b	An ability to design and conduct experiments, as well as to analyze and interpret data			
c	An ability to design a system, component, or process to meet desired needs	X		
d	An ability to function on multi-disciplinary teams		X	
e	An ability to identify, formulate, and solve engineering problems			
f	An understanding of professional and ethical responsibility			
g	An ability to communicate effectively		X	
h	The broad education necessary to understand the impact of engineering Solutions in a global and societal context.	X		
i	A recognition of the need for, and an ability to engage in life-long learning			
j	A knowledge of contemporary issues	X		
k	An ability to use the techniques, skills, and modern engineering tools necessary for engineering practice			

1: Little, 2. Partial, 3. Full

<u><i>Düzenleyen (Prepared by)</i></u>	<u><i>Tarih (Date)</i></u>	<u><i>İmza (Signature)</i></u>
--	----------------------------	--------------------------------